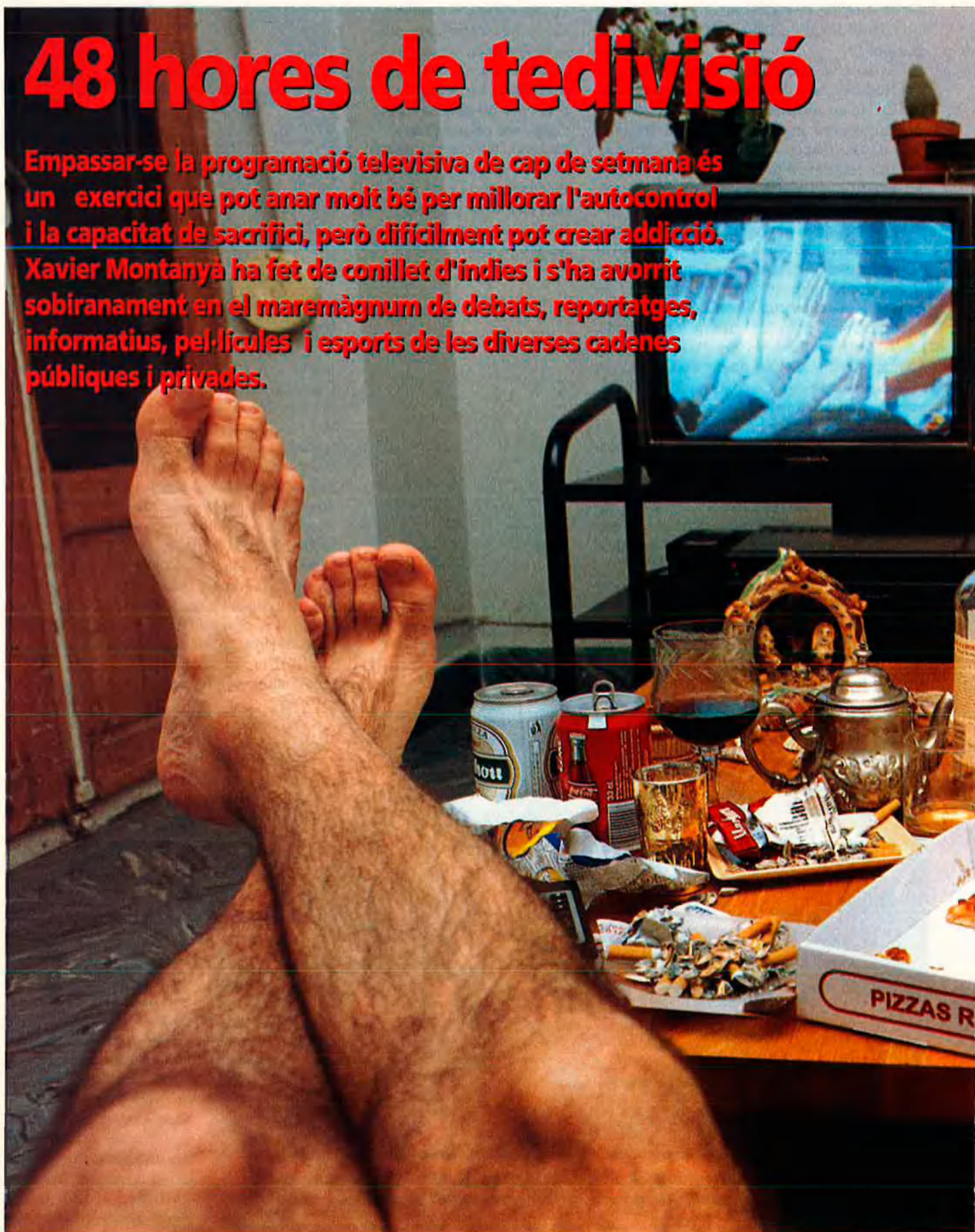
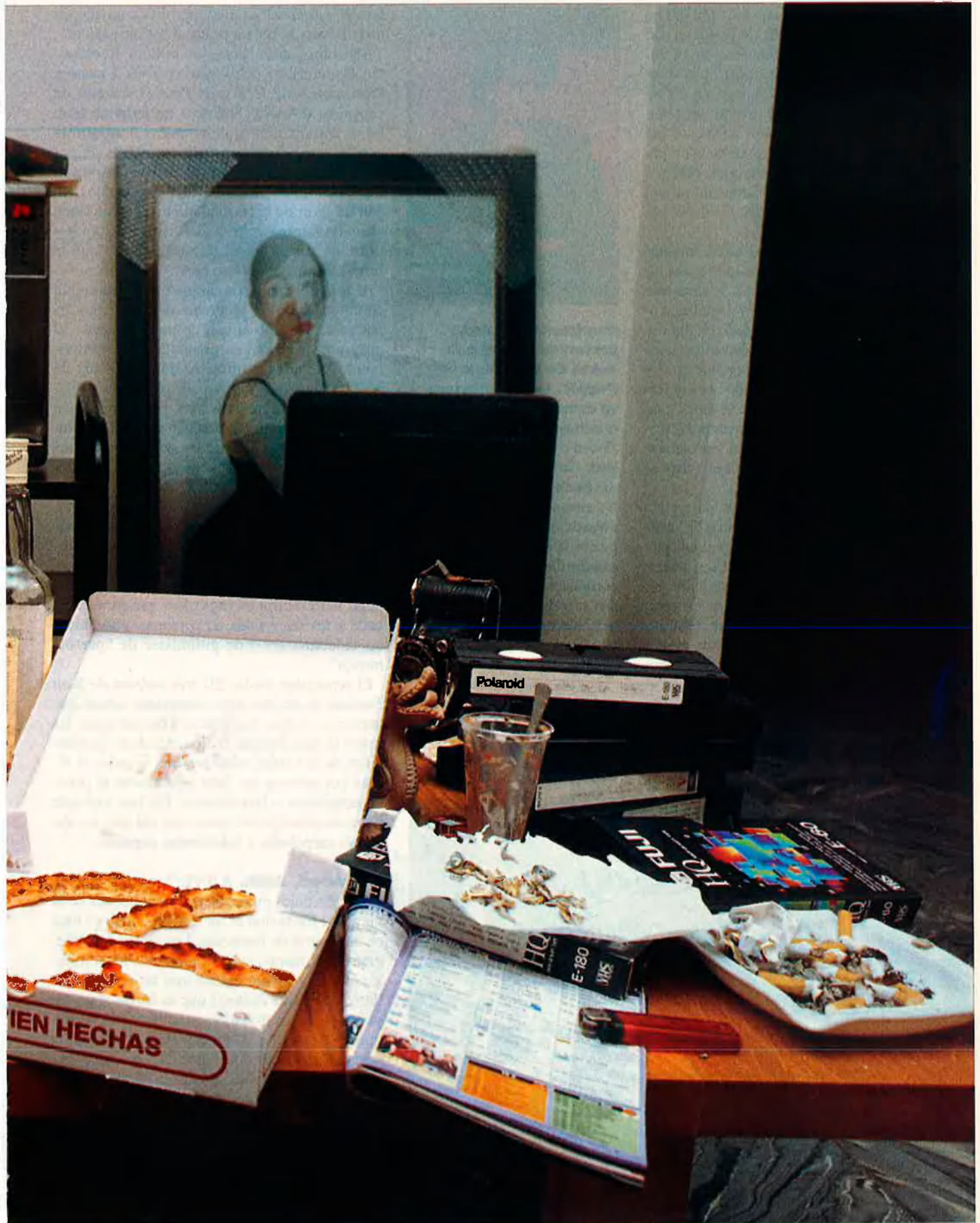

48 hores de tedivisió

Empassar-se la programació televisiva de cap de setmana és un exercici que pot anar molt bé per millorar l'autocontrol i la capacitat de sacrifici, però difícilment pot crear addicció. Xavier Montanyà ha fet de conillet d'indies i s'ha avorrit sobiranament en el maremàgnum de debats, reportatges, informatius, pel·lícules i esports de les diverses cadenes públiques i privades.

Si algun dia se'ls acosta algú i, com qui no vol la cosa, els proposa de passar el cap de setmana davant el televisor, fugin immediatament, no s'ho pensin pas dues vegades. És un parany nefast. Ningú no els ho agrairà. La seva salut física i mental pot rebre lesions irreversibles. Inventin-se qualsevol excusa: una timba de pòquer, la malaltia d'un parent o una afecció de cervicals que els obliga a anar per casa amb un collaret ortopèdic mirant les teranyines del sostre tot el dia. De debò. Els ho diu un que va dir que sí.

Tot va començar divendres. Encara meditàvem sobre la idea que si esprems massa una taronja et poden saltar els pinyols a la cara, que Montserrat Besses va irrompre en pantalla, violentament, per presentar *Vox Populi*, el nou debat de TV3. La presentadora va demostrar unes qualitats innegables a l'hora de conduir un debat amb ritme, però el seu excés de zel i la fermesa de les seves intervencions a vegades traspassaven la pantalla i havíem de manipular d'amagat el comandament a distància per canviar de canal, per por que no ens veiés i ens tirés la cavalleria per sobre.

Hem d'agrair a Montserrat Besses —la rèplica en gran d'una nena repel·lent que surt a "El cançur"— que no faci ús de la trona per predicar i donar lliçons, activitat preferida del seu avantpassat, Joaquim Maria Puyal, l'ideòleg. Qui no recorda, en pròpia carn, aquelles intenses mirades a càmera, de l'ambó estant, quan, fent cas omís del convidat i dels qui el vetllaven, el presentador creia convenient d'il·lustrar-nos sobre alguna matèria o induir-nos a la reflexió?

El tema del debat de TV3 era la situació lingüística a Catalunya. Si aquesta qüestió no és un problema, per què cada vegada que algú diu que és un problema munten un debat per autoconvèncer-nos que no ho és? Potser algun dia

Montserrat Besses, presentadora del nou debat de TV3, 'Vox Populi'. La presentadora va demostrar unes qualitats innegables a l'hora de conduir un debat amb ritme, però el seu excés de zel i la fermesa de les seves intervencions a vegades traspassaven la pantalla i havíem de manipular d'amagat el comandament a distància per canviar de canal, per por que no ens veiés i ens tirés la cavalleria per sobre.

Clint Eastwood. El cinema català mai no anirà lluny. Per molts castings que es fessin al nostre país, mai no es trobarien unes cares tan verídiques.

tothom n'acabarà saturat i, aprofitant un descuit de la Besses, canviarà de canal definitivament.

Als altres canals la cosa no millora. Ressusciten els monstres del passat. A TVE 1 apareix l'incombustible José Luis Perales, cantant de capçalera d'Adolfo Suárez, i un individu amb boina que explica aquells eters i soporífers acudits que ridiculitzen vells analfabets de poble. Però el públic es rebenta de riure, especialment una mena de dones molt bastes que acaben de sortir de la perruqueria i que, quan riuen alcen de forma perillosa dues cametes com botifarrons, en un intent d'expulsar l'aire que la faixa ha retingut a la part baixa de la panxa.

Al Canal 9 ens havia omplert de tranquil·litat comprovar que un programa de reportatges es pot presentar amb el coll en posició erecta. El programa *Crònica* es presenta així, normalment. En canvi, el director del *30 minuts* de TV3 fa anys que ens fa patir per la seva salut quan, en fer les presentacions, practica un suau i constant gronxament bascular del coll, similar al que feien aquells infames gossos decoratius que es portaven antigament al seient posterior del cotxe.

Dignes reportatges els de *Crònica*. Informatius, interessants i amb un argument que té començament, final i un fil narratiu obra de periodistes d'aquells que han escrit, perquè saben explicar una història. Això, que és l'abc del reportatge, darrerament es va perdent, gràcies a l'arribada a les televisions de persones amb ànima de videoartistes o de guionistes de "performance".

El reportatge titulat *Els tres colpets de Sant Pasqual* va ser una peça costumista rodona que explicava el que succeeix a Vila-real quan les restes de sant Pasqual Bailón, des de les profunditats de la tomba, colpegen tres vegades el fèrretre per advertir del futur adveniment al poble de desgràcies o benaurances. Un bon exemple per a recordar que les tradicions del país no són només cargolades o botifarrades populars.

Eastwood, adéu. A TVE 2, mentrestant, es vivien els únics moments realment poètics de la nit. Clint Eastwood és un cantant country i toca en un quartet de fracassats. Les pintes dels integrants del quartet, autèntics *losers*, feien reflexionar. El cinema català mai no anirà gaire lluny. Per molts castings que es fessin al nostre país, mai no es trobarien unes cares tan verídiques. Després de l'actuació, Eastwood vomita sang a l'habitació del motel. Un nen, que deu anar amb ell, li diu si vol anar a l'hospital. Eastwood respon: "No. Porta'm una ampolla de whisky!". Al cap d'una estona, ja l'enterren. El nen n'ha heretat la guitarra. Sabrem algun dia nosaltres sols fer pel·lícules així: distretes, sense pretensions ni bromes, ni gaire qualitat en res, com milions n'han fetes pertot arreu del món?

La millor programació de cinema de la nit, però, la té el Canal 33, un melodrama de Fritz Lang, amb Glenn Ford, i una de vikings, amb Kirk Douglas, Toni Curtis i Janet Leigh, però el túrmix brutal de *zapping* a què estic abocat m'impedeix de veure-les. Sort que, de tant en tant, hi ha qui programa bones pel·lícules, sinó no hi hauria forma d'engegar la televisió els caps de setmana.

Penja els guants, Puyal. *Carta blanca.* Un altre producte televisiu de Canal 9. Finalment, una cosa que et fa riure una estona. Parlen del tema de les sogres. Mai no he vist gent tan diversa en un plató de televisió que s'arrenquin a parlar tots a l'hora, amb naturalitat i gràcia, com si estiguessin a les postres d'un dinar de festa major de poble. Una alenada d'aire fresc en el rovellat i avorrit món dels debats televisius. Tenint en compte que la majoria dels temes de debat que trien no tenen cap mena d'interès, almenys que facin riure.

El presentador, Josep Ramon Lluch, és simpàtic i espontani. No s'està gens per brocs i tant li fa dir a un convidat: "A veure tu, Jordi, fica-hi cullerada!", com qualificar de "lloca" una senyora grassa del públic. No hi havia cap psicòleg, ni cap estudiós de patologies familiars, absències que sempre són d'agrair. La tria dels convidats ja augurava un bon festival: Joan Molina, actor que havia fet el paper del "Tio Collons" a *El virgo de Visanteta*, Mamen; cantant de Patxinguera Z; Raimon Galiana, periodista i director (o ex-director?) de la revista *El pardalot engabiat*; Doña Adelaida, la reina dels culebrons; Jordi L. P., humorista i Carlos Ferrando, periodista especialista en xafarderies. Un còctel explosiu.

És el "xip" d'en Puyal, però amb un resultat absolutament invers. La inflor, la sobreactuació i la mania gairebé morbosa de crear moments emotius i profunds que caracteritzava les aparicions en pantalla d'en Puyal i la seva cort, es tornen a *Carta blanca* un bon exercici de frescor, simpatia i descontrol popular, que, a estones, pot ser xaró i vulgar, però que és espontani, i sortosament molt lluny d'actituds cursis i pedants.

Les sogres eren les reines de la nit. A Tele 5, un debat d'Inigo tocava, curiosament, el mateix tema. Tot el que té *Carta blanca* de popular, ho té *De qué parte estás esta noche?* de populista. El decorat és infame, un malson de colors pastel, parets blanques i gent asseguda a taules sense copes, que vesteixen camises vermelles amb corbates de flors i alguns altres atemptats directes al bon gust. Veig gent que parla. M'aferro al comandament. Surt un individu que es diu Oscar Doncel, estudiant, exageradament efeminat, que pretén fer-nos creure que la sogra se li volia ficar al llit. La gent riu perquè és evident que ni és estudiant, ni té sogra, ni el que acaba de dir

no s'ho empassa ningú. Com a paròdia de debat, cola. Però, és una paròdia?

Per què s'ha produït aquesta exagerada proliferació de debats a totes les televisions? Perquè és un gènere barat i omple molta estona les programacions. Abans, uns quants anys enrere, va existir l'eufòria dels programes d'entrevistes. S'hi van fer grans esforços, però molt pocs van aconseguir de fer-ho bé. És difícil de reunir bons personatges cada setmana. I encara és més difícil de saber fer, en directe, bones entrevistes. Amb el debat pots omplir un plató amb un munt de gent, llançar el tema i que s'enredin. Com més gent hi hagi, encara que no tinguin

Josep Ramon Lluch, presentador de 'Carta blanca', l'altre programa de debat de Canal 9. És simpàtic i espontani. No s'està gens per brocs i tant li fa dir a un convidat: "A veure tu, Jordi, fica-hi cullerada!", com qualificar de "lloca" una senyora grassa del públic.

temps de parlar, menys probabilitats que es produeixin silencis. Però hi ha molts altres factors que semblen no tenir en compte: el ritme, l'enfocament del tema, el moment en què es tracta i la tria de convidats. I és bàsic un bon moderador. Àngel Casas, que va ser dels pocs que va reeixir a fer entrevistes, dirigeix avui a TVE 1 *Los unos y los otros*, el millor debat de la setmana.

Quo vadis, Carrascal. Continua la nit interminable. Un calvari. Ara, José María Carrascal, el mag de la retòrica i la subjectivitat florida. Noticiari d'autor, en diuen. No li puc fer mai gaire cas, perquè m'hipnotitzen les seves corbates llampants. Em passa el mateix amb les cròniques del corresponsal de TV3 a Washington, Joan Nogués, amb un petit bony que té al front. Són detalls que atrauen tota l'atenció i et fan perdre totalment el fil del que diuen.

Però sento que Carrascal ha triat per a la ocasió un variat repertori de frases com: "*los etarras escapan como liebres*", "*ETA buscará matar desesperadamente*", "*González-Pujol. Vidas paralelas*", "*Yusep Maria Culey*" entra en el túnel... ". Com a analista preclar, on hi hagi un Carrascal, no caldrà posar-hi una tertúlia.

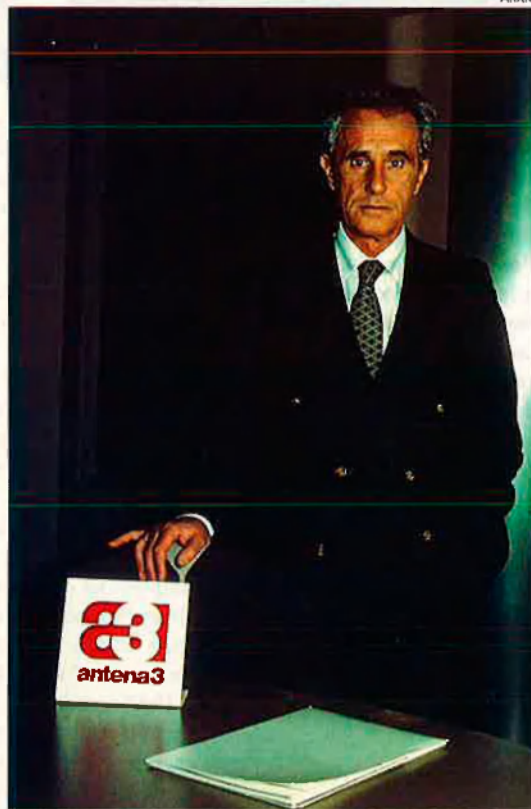
M'estranya de no haver vist encara enlloc la Pilar Rahola. M'aturo i faig una copa. M'hi he fixat bé? En canvi, he vist coses extraordinàries. Una família de pingüins que es passegen pels passadissos d'una casa congelada, i llisquen escales avall com uns nens al tobogan d'un parc. Un anunci d'un audífon anomenat "Whisper X. L.", i a continuació uns pits arromangats dins un sostenidor "Power bra". Entre ortopèdia i ortopèdia, se m'apareix el papa Joan Pau II. Imatges alentides, filtres i música sacra. El papa somriu a uns nens, el papa somriu a una multitud, el papa somriu a uns negres, el papa amb la mitra ben alta al *backstage* d'un dels seus mitings, somrient..., el papa, novament de gira mundial? No. Es tracta de l'anunci del llibre *Juan Pablo II. Cruzando el umbral de la esperanza*, escrit per ell mateix, acompanyat del video *15 años de Pontificado*, un recull dels seus millors somriures i bones obres.

El pes de la palla. Carlos Carnicero presenta *Confesiones* a Antena 3, la fita més alta dels *reality-shows*. La silueta de la cara d'un noi confessa, davant un Carnicero impertèrrit, que des dels disset anys es prostitueix amb homes. El públic hi para molta atenció. Unes imatges il·lustren la narració. Trec el so. S'obre la porta d'un pis i una mena de mestre progrè convida el noi a passar. S'asseuen en un sofà. El mestre es mira el noi als ulls, una mica lluents, i li dona un bitllet de deu mil. Pla de melic en amunt. El noi sense camisa s'estira al llit somrient. El mateix pla. El mestre es treu la camisa i li torna el somriure. El mestre ensenya un condom i un tub de vaselina. El noi es posa de bocaterrosa. S'enllacen les mans. Pla final de mans crispades.

Torno a veure al noi entrant en un cotxe, a ple dia. El conductor, d'uns seixanta anys, es posa còmode i fa cara de satisfacció. El noi surt del cotxe, tanca la porta i el cotxe se'n va. El noi s'acosta a un arbre i vomita ostensiblement, de cara a la càmera... Es tracta de saber si qui confessa donarà la cara o no. I per què ho confessa? És una llàstima que l'equip de realització d'aquest programa no pugui dedicar-se, de debò, a fer històries de més argument. Quan surten els crèdits, apareix el nom de Joan Ramon Mainat, ex-cap

L'Ester Giral, de 'Poble Nou'. Algú ha matat l'Ester. Tots els personatges fan cara de mussol i triquen sempre uns segons a començar a enraonar. Diries que volen expressar una gran preocupació.

José María Carrascal. El mag de la retòrica i la subjectivitat florida. Noticiari d'autor, en diuen.

de programes de TVE a Sant Cugat i germà del ros de la Trinca. Prou per avui.

Zzzzzzzzz... El dissabte, a part molts programes infantils, sèries de dibuixos animats, informatius, moltes pel·lícules dolentes i gairebé cap de bona que ja no hagin emès, repeticions de programes, esports, etc., el panorama continua oferint ben poques opcions gaire diferents de les ja comentades. Els documentals del Canal 33 poden ser el

remei més eficaç contra la caparra. Si has vist molta televisió el dia abans és pràcticament impossible de tornar a concentrar la vista a la pantalla més de mitja hora. Cal reduir la dosi.

A la tarda caic en un estat letàrgic mentre a Tele 5 em van passant al davant del nas fragments de *Murieron con las botas puestas*, convenientment separats per llarguíssimes tandes d'anuncis. Hores més tard, em desperta un toc de corneta i una veu profunda que diu: "Y así nació el Séptimo de Caballería, que despejó las praderas para el avance de una civilización que significaba el fin de una raza".

Zapping frenètic. Joselito bevent-se un got de llet al costat d'una senyora. Una senyora diferent de l'anterior plorant al costat d'un mort. Alfredo Landa embolicat amb una tovallola blanca. Penalty. Més dibuixos animats. Un negre africà que s'ha comprat un Twingo. L'oratge. Els pingüins que contraataquen. Agustín González mocant-se amb les ulleres entelades. Una morrejada al costat d'una piscina. Dues parelles de concursants que lluiten per apoderar-se d'una pilota verda. Joselito, que ja s'ha begut el got de llet, es posa una torereta i un barret flamenc i obre la boca per dedicar-nos un d'aquells reflets que el van fer famosos. Prou.

A TV3, resum de *Poble Nou*. Algú ha matat l'Ester. Els dolents porten ulleres fosques i resulta que són "uns pòtols que van desfer els ronyons a en Ferran". En Ferran deu ser un noi que es passa un quart d'hora visitant uns altres personatges i dient repetidament: "Si jo no hagués estat allà, no hauria passat". Els personatges femenins en assabentar-se del drama diuen "Verge Santa!", cadascun en la seva escena corresponent, excepte la més gran de totes que diu: "Ai, no sé el que em predico", al mig d'un supermercat. Tots els personatges fan cara de mussol i triguen sempre uns segons a començar a enraonar. Diries que volen expressar una gran preocupació. Una noia diu al tal Ferran que descansi, que li farà unes herbes. Ell diu que no, que se'n va al pub. Al pub diuen que en Ferran corre perill. Arriba una noia nova i s'endú el

tal Ferran que encara intenta fer cara de drama. Aquesta noia li dóna un got de llet, també per calmar-lo. Ell, amb els ulls molt oberts, diu "a hores d'ara li deuen estar fent l'autòpsia". El got es queda intacte a la tauleta de nit. L'endemà el truca una altra senyora per dir-li que, com que corre perill, que se'n vagi a viure amb ella uns dies i li farà bacallà amb samfaina. Una senyora fa sopes Knorr en una cuina rústica. Som a la publicitat.

TV3 ha dit que les seves sèries han de tenir un esperit positiu. És de suposar, doncs, que més tard o més d'hora, aquest noi es menjarà un bon bacallà amb samfaina i d'una manera més creïble que el drama que ha intentat interpretar avui. Tampoc seria massa suposar que en la vida real, més d'una vegada, aquest actor haurà menjat bacallà amb samfaina, per tant sabrà com interpretar aquesta acció. La quotidianitat està dominada. Saben enfadar-se per un assumpte de banyes, renyar un nen que fa campana, comprar una llauna de tomàquet, trucar per telèfon, etc. Però què passa quan uns pòtols assassinen una noia? Que va més enllà de la seva realitat, o de les seves possibilitats? Una de dues.

El partit de futbol València-Reial Madrid va ser un atracament a mà armada. Hi sobren comentaris. És ben clar. Però cal destacar que, en l'equip transmissor de TV3, fou substituït Lluís Canut per Pere Escobar, més neutre en l'expansió de les seves emocions, però molt menys molest per al televident mitjà. La retransmissió de Canal 9, no la vaig poder veure perquè se'm va posar una brossa a la parabòlica.

El perquè no han plegat. Fa vint anys que es va fundar Convergència i dinou que es va morir el general Franco. Dos fets històrics rellevants. Montserrat acollia el festival convergent. La muntanya es veia francament recuperada de l'últim incendi. Les sardanes transmeses per televisió perden molt. S'hi troba a faltar aquella vibració humana, la remor de les converses dels badocs i aquelles rialles femenines que la tenora esclafa d'una manera implacable. I l'olor de farigola.

Malgrat que els discursos i els actes de Montserrat van ocupar una bona part dels noticiaris, Salvador Alsius, que mai no en té prou, no es va poder estar de col·locar-nos alguna retransmissió castellera, amb folre i manilles, a l'hora de sopar.

Al vespre arriba l'hora de Franco. Del reportatge de TV3 —un col·latge de records, oblots i anècdotes personals, sense gaire rumb— la cosa més destacable va ser la confessió, a cara descoberta, de Rodolfo Martín Villa, ex-governador civil de Barcelona: "*Yo era muy flexible en el terreno de las ideas, y no tan flexible en el terreno del orden*". De quina flexibilitat ideològica parlava? Es referia, pot-

ser, a la que tenen ara ell i els seus col·legues? Li hauria permès Carlos Carnicero una resposta així?

El millor de la nit, i potser de tot el cap de setmana, va ser el documental d'Antena 3, *Así murió Franco*, elaborat per la periodista Victoria Prego. A banda que oferien imatges inèdites de l'època, del Generalísimo, del Príncep i de la Marxa Verda, les declaracions exclusives dels metges del famós "equipo médico habitual" van permetre una reconstrucció gairebé naturalista dels últims dies del

General. És lloable que estalviessin les declaracions del metge franquista Vicente Pozuelo Escudero.

El doctor Luis Alonso Castrillo va fer una narració absolutament memorable, digna de ser conservada a les videoteques, d'una operació d'urgència que van haver de practicar a Franco en una infermeria del Pardo. Un dia, el General va tenir un violent vòmit de sang, amb coàguls que mig l'ofegaven. Era urgent d'operar-lo i van haver d'habilitar una quiròfan improvisat en una infermeria mig abandonada del regiment del Pardo. El van haver de transportar, vomitant sang, en una catifa, perquè la lli-

tera no passava per l'escala. El doctor va explicar que, tot i que duïen embolicat un ninot humà, la guàrdia civil es quadrava. Allò era el Cap de l'Estat. A la sala d'operacions, més semblant a una cambra de mals endreços que no pas a un quiròfan, Franco jeia despullat damunt una taula. El van cobrir amb una tovallola groga bruta que van trobar en un racó. A mitja operació, quan el malalt tenia la panxa oberta, es van fondre els ploms. Van haver d'anar a despertar l'electricista del poble, que dormia a casa, etc. I encara va viure uns quants dies més.

Gràcies doctor Alonso pel seu relat. No s'ha de desesperar, sempre hi ha alguna cosa que val la pena a la televisió. Leonard Cohen, al Canal 33, cantava "Democracy is coming to the USA". Finalment, no havia aconseguit de veure la Pilar Rahola. No actuava aquest cap de setmana?

Algun dia s'haurà de fer un homenatge als televidents i als treballadors del mitjà, perquè ells no tenen la culpa de l'avorriment monumental que pot arribar a causar veure massa sovint la televisió.

Xavier Montanyà

Seure davant la televisió durant el cap de setmana no és gens recomanable. Algun dia s'haurà de fer un homenatge als televidents i als treballadors del mitjà, perquè ells no tenen la culpa de l'avorriment monumental que pot arribar a causar veure massa sovint la televisió.